

Tieteen päivät 2005 Helsingissä 12.-16.1.2005

Onko tiede suhteellista Tieteen päivillä?

Ei oikeastaan, mutta ohjelmaa on suhteellisen paljon! Seuraavat Tieteen päivät ovat jälleen viisipäiväiset, keskiviikosta sunnuntaille 12.–16. tammikuuta 2005. Päivien keskuspaikkana toimii tällä kertaa Helsingin yliopiston päärakennus (Fabianinkatu 33).

Päivien teemaksi on valittu *Suhteellista?*; nimen taustalla on Albert Einsteinin (erityinen) suhteellisuusteoria ja kuulu kaava $E=mc^2$, jonka esittämisestä tulee vuonna 2005 kuluneeksi 100 vuotta. Päivien ohjelmassa käsitellään tätä suhteiden ja suhteellisuuksien teemaa, aika- ja paikkariippuvuuksia ja -suhteita, eri tieteenalojen näkökulmista – suhteellisuusteoriaakaan unohtamatta.

Tieteen päivillä tiede ja tutkimus näyttäytyvät vakavasti otettavana yrityksenä hahmottaa maailmaa. Puhujina parhaat suomalaistutkijat.

Päivien ohjelmassa on esillä mm. seuraavia teemoja:

- * $E=mc^2$ eli mitä se suhteellisuusteoria oikein onkaan, mitä siitä seuraa? Mitä esimerkiksi tapahtuu mustan aukon sisällä?
- * Kosmologiaa: kosminen mikroaaltotausta? Kosminen inflaatio ja pimeä energia? Aineen synty?
- * Tiede: sekö suhteellista? Relativismin houkutus vai kurjuus?
- * Havaintojen suhteellisuus, riippuvuus ajasta ja paikasta? Tietoisuuden ja vapaan tahdon suhde?
- * $R_b > c$, päivien teemakaavan veroinen, joskin vähemmän tunnettu suhdekaava, eli epäitsekkyuden evoluutio ja mullistus evoluutiobiologisessa ajattelussa?
- * Luonnonvalinnan opportunisti eli evoluution riippuvuus ajasta ja paikasta. Onko sopeutuminen opportunistia vai arpapeliä? Keinotekoisen elämän evoluutio?
- * Ihmistyminen; suhteellisen inhimillistä? Mikä tekee ihmisestä ihmisen? Aivot, tietoisuus, mieli ja kieli? Mitä fossiilit kertovat?
- * Roska ei valehtelee: arkeologia ja aika. Entä aika ja paikka Suomen maankamarassa? Ilmakehän, merien ja jääkausiin kehitys? Suomen vanhimmat kivet? Platinan ja timanttien alkuperä?
- * Hyvinvoinnin, terveyden, sairauden ja onnellisuuden suhteellisuus?
- * Tieteiden väliset suhteet? Entä lahjakkuuden, älykkyyden ja oppimisen suhde?
- * Poliittikka: pelkkää retoriikkaako? Puheen ja tekojen suhde?
- * Rikosoikeuden suhteellisuusperiaate? Oikeussuhteet? Eläinten oikeudet?
- * Kansainväliset suhteet: Voidaanko väkivaltaa rajoittaa? Kansainvälinen oikeus ja väkivalta?
- * Imperiumit ja lähetystehtävä? Imperiumien nousu, uho ja tuho?
- * Taiteet ja suhdejärjestelmät? Einstein ja tiede populaarikulttuurissa?
- * Geenin, solun ja yksilön toiminta suhteessa ympäristöön? Geenikarttojen avulla eteen päin: Miten Suomi asutettiin? Rikos ja isyys? Monitekijäisten tautien altiusgeenit?
- * Onko matemaattinen totuus suhteellista vai absoluuttista?
- * Verkostojen maailma: tietoverkkoja, metapopulaatioita ja luonnon verkostoja, mittakaavattomia verkostoja ja emergenttejä ilmiöitä.
- * Nano- ja bionanokoneita, molekyyliomottoreita, molekyylihihaksia ja -kytkimiä, nanoelektroniikkaa.
- * Informaatioteknologian tulevaisuus?
- * Onko maailmankaikkeus luotu ihmistä varten? Suhteellinen suomalaisuus?
- * Ohjelmassa myös tiedepoliittisia keskusteluja, päivän paineja, palkintoja, Tieteiden yö, tiedeteatteria, planetaarioesityksiä, päivystäviä professoreita, näyttelyjä yms.
- * Ohjelma täydentyy kevään aikana, lopullinen ohjelma valmistuu syyskuussa 2004.

Lisätietoja: Jan Rydman, puh. (09) 228 69 227, jan.rydman@tsv.fi
www.tieteenpaivat.fi